

Expeditie Journaal

voortgangsinformatie over het project *Durven, delen, doen*
van het Varias College en het City+ College
nummer 1
15 oktober 2008

redactie:

de werkgroep communicatie: Georgine Bulterman, Maarten Goezinnen, Kavita Mangal, Kars Veling en Ruud Vermeer

Regelmatig bijpraten

Sinds vorig jaar zijn het City+ College en het Varias College bezig met een project dat veel omvat. De doelstelling van deze 'expeditie' omvat de hele onderbouw van beide colleges. Hoe langer hoe meer collega's krijgen er rechtstreeks mee te maken. En ook de leerlingen merken dat de school er hier en daar anders gaat uitzien.

Al met al is dat een goede reden om regelmatig een journaal te maken. De collega's van Varias en City+, maar ook die van de andere colleges, worden zo steeds weer bijgepraat over wat er gebeurt.

Tips voor de inhoud zijn van harte welkom bij één van ons.

De voorgeschiedenis: wind in de zeilen van City+ en Varias

In zekere zin willen we met de expeditie niets bijzonders. We willen een goede school zijn. We werken hard om leerlingen persoonlijk te benaderen en hen uit te dagen hun talenten te ontwikkelen. We hebben oog voor de achtergronden van de kinderen en we steunen hen zo goed we kunnen.

Eigenlijk is de expeditie niets anders dan extra wind in de zeilen van onze colleges, om daardoor meer vaart te krijgen om ons doel te bereiken. Dat doel is alle leerlingen de kansen te bieden die passen bij hun talenten.

Een aantal jaren geleden is het City+ College begonnen om samen met de Universiteit Leiden te zoeken naar mogelijkheden om het onderwijs nog meer op maat te snijden voor de leerlingen. De vraag was of we slimme manieren kunnen vinden om de leerontwikkeling van kinderen nog te versnellen, bij voorbeeld door extra aandacht aan taalontwikkeling. Er zijn taalwerkstukken gemaakt door brugklasleerlingen samen met leerlingen van groep 8 van basisscholen. Er is een brugklas-plus gevormd met leerlingen van wie we dachten dat er meer in zat dan het advies van de basisschool aangaf. Er is begonnen met zogenaamde POP-gesprekken met leerlingen.

Het Varias College was niet zo direct verbonden met het samenwerkingsproject met Leiden, met wat we noemen het Talentencentrum. Maar ook het Varias is al jaren bezig in te spelen op wat de verschillende leerlingen nodig hebben. In de onderbouw is het onderwijsmodel LIS (leren in samenhang) opgezet. Naast reguliere lessen Nederlands, wiskunde en Engels wordt gewerkt aan taken die de vakken doorbreken. En de leerlingen voeren regelmatig gesprekken met mentoren, de zogenaamde ontwikkelgesprekken).

Toen de VO-raad de Nederlandse scholen uitnodigde om in te schrijven voor een expeditie, hoefden we niet lang na te denken. Het Varias en het City+ meldden zich, samen met de Universiteit Leiden, voor een project dat de ambities die al leefden concreet te gaan

realiseren. En we kregen de kans. dat wil zeggen financiële middelen. Maar ook ondersteuning van het SCO-Kohnstamm Instituut, verbonden met de Universiteit van Amsterdam.

Aandacht voor de leerbiografie van kinderen

De kerngedachte in de expeditie is dat we systematisch aandacht hebben voor de geschiedenis van de kinderen, uiteraard speciaal gericht op het leren. Om in de school de goede dingen te doen om kinderen zo ver mogelijk te laten komen, is het nodig om die geschiedenis te kennen. Professor Wim Meijnen, die ons als adviseur steunt, bedacht een keer dat het eigenlijk gaat om de leerbiografie van kinderen.

De doelstelling van de expeditie is goed te omschrijven met behulp van het concept 'leerbiografie'. *We willen ons onderwijs zo vormgeven dat de leerbiografie van onze leerlingen zo goed mogelijk voortgang krijgt.*

Om uit te zoeken hoe dat het beste kan, werken we in de expeditie met werkgroepen. Vorig jaar zijn er vier groepen bezig geweest.

Met de *intake* van leerlingen: wat is de korte inhoud van het voorafgaand van de leerbiografie van de leerling die binnenkomt?

Met *POP-gesprekken*: hoe gaat het verhaal van de leerbiografie verder? en hoe wil een leerling zelf verder schrijven aan zijn of haar verhaal?

Met vormen van *schakelen*: kunnen we omstandigheden creëren waarin de leerbiografie van leerlingen een versnelling krijgt?

Met *leerlijnen Nederlands*: welke routes zijn er (voor Nederlands) waarlangs de leerbiografie zich leerlingen het beste kan voortgaan?

De groepen van dit jaar

Dit jaar zijn er zeven groepen actief. Als leden van de werkgroep *communicatie* (één van de zeven) willen we graag over al die groepen regelmatig een update geven. Dat is dan meteen waar onze werkgroep mee bezig is. Want wat de werkgroepen bedenken, krijgt alleen maar zin als we er met elkaar iets mee kunnen.

Alle groepen zijn in de startfase. Daarom volstaan we in dit eerste nummer van het Expeditie Journaal met een korte typering. Met dank aan de voorzitters van de groepen die ons daarvoor informatie hebben geleverd.

De werkgroep *implementatie POP en intake* is erop uit de vorig jaar bedachte structuur praktisch in te voeren in de onderbouw van Varias en City+. Er wordt verder gewerkt aan het protocol voor de gesprekken met leerlingen (wat we aanduiden als POP-gesprekken).

De werkgroep *pedagogisch klimaat* concentreert zich op de invloed van de manier waarop we met de leerlingen omgaan. Het is zeker dat de leerbiografie van de leerlingen daardoor wordt beïnvloed. De werkgroep is begonnen de visiedocumenten over pedagogisch klimaat van City+ en Varias te bestuderen en te vergelijken.

De werkgroep *schakelen* borduurt verder op de opdracht van vorig jaar. Hoe kunnen we klassen en lessen zo inrichten dat leerlingen zich optimaal ontwikkelen? Er is weer een brugklas-plus (leerlingen die wellicht van MAVO naar HAVO kunnen schakelen) en een kaderkansenklas (een VMBO-kader-klas waarin ook sterkere leerlingen met een basis-advies zitten). De werkgroep probeert ook ondersteuningsprogramma's voor Nederlands te vinden om te kijken of die in klassen kunnen worden gebruikt

De werkgroep *ontwikkellijnen Nederlands en wiskunde* geven een vervolg op wat vorig jaar is gebeurd. De toen beschreven leerlijnen Nederlands worden in een nieuw vakwerkplan vertaald. Voor wiskunde wordt nu eenzelfde weg gevolgd.

De werkgroep *leerbiografie en magister* heeft een nogal open opdracht. De voorzitter van de werkgroep schrijft: “Doel van de leerbiografie is het in kaart brengen van de ontwikkeling van het leren van de individuele leerling en de daarop van invloed zijnde factoren.” Daarbij is duidelijk dat niet alle factoren door de school beïnvloed kunnen worden. De vraag is dus wat we in de leerbiografie willen benoemen en volgen. Daarbij zal magister het middel worden om efficiënt de gegevens van de leerbiografie van leerlingen in beeld te krijgen. De werkgroep denkt ook na over een tastbare vorm voor leerlingen, een soort rapport maar dan met het karakter van een stukje leerbiografie, het verhaal van iemands leerproces in een bepaalde periode.

De zevende werkgroep houdt zich bezig met *onderzoek*. Er zijn twee drie collega's die zich bezighouden met de vraag hoe praktijkgericht onderzoek kan helpen ons werk in de school te ondersteunen. Zoals gezegd hebben we hulp van deskundigen van buiten. Maar het is nuttig om ook binnen de school docenten te hebben die op het terrein van onderzoek deskundig zijn. Kijken of wat we doen ook echt goed werkt, is immers een vraag die natuurlijk vaak gesteld wordt.

Leerbiografie van Jamal

Een project zoals de expeditie mag geen theoretische onderneming blijven. Het gaat immers om kinderen van vlees en bloed, met wie we een tijdlang optrekken en die we helpen hun talenten te ontwikkelen. We willen in dit journal ook steeds een concreet stukje leerbiografie opnemen. Deze keer iets over de ontwikkeling van Jamal, over wie Elly Meerstadt het volgende vertelt:

“Jamal meldde zich halverwege vorig jaar bij ons aan. Hij zat net op het Atlas en wilde naar het City+ omdat dit minder ver van huis was. Jamal woont met zijn moeder en zusje in de Haagse schilderswijk. Vader is recent overleden en er zijn huisvestingsproblemen. Moeder spreekt bijna geen Nederlands. Moeder is erg verdrietig en Jamal maakt een nogal boze maar ook trieste indruk.

De leerresultaten zijn slecht, Jamal voert niet veel uit, en bovendien spijbelt hij.

We hebben met moeder en Jamal afgesproken dat Jamal volgend jaar van harte welkom is maar dan moet hij wel op het Atlas gaan werken en niet meer spijbelen. We spreken ook af om hulp te zoeken voor hen.

Om een lang verhaal kort te maken: Bureau Moed ingeschakeld.

Moeder zit op Nederlandse les. Jamal heeft deelgenomen aan een groepje om het verdriet om de dood van zijn vader te verwerken. Hij heeft hard gewerkt op het Atlas met hulp van een door Moed geregelde buddy

en hij is bij ons gestart in leerjaar 2 theoretische leerweg met opstroomkansen. Op de VAS toets is te zien dat hij op sommige onderdelen hard op weg is richting HAVO.”